

§ 118

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien merellisen taidekeskuksen perustamista

HEL 2017-003247 T 00 00 03

Hankennumero 5264_136

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Merellisten alueiden kehitys on noussut tärkeäksi tulevaisuuden voimavaraksi Helsingissä. Valtaosa rannikon rantaviivasta on jo julkisessa käytössä tai suunniteltu sellaiseksi. Merellisen potentiaalin täysi hyödyntäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä, erityisesti saaristossa. Merelliseen kokonaisuuteen kuuluu asumista, vapaa-ajan ja virkistymisen paikkoja ja palveluita sekä merellisiä elinkeinoja. Matkailun potentiaaliin kuuluu sekä kaupunkilaisten lähimatkailua että kansainvälisesti kiinnostavia vierailukohteita. Paikallinen kysyntä takaa jatkuvan käytön rannikon ja saariston palveluille.

Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021 korostaa kaupungin merellistä sijainta osana sen perusluonnetta ja -olemusta. Strategian linjauksen mukaan lähisaariston avaamista yleiseen käyttöön jatketaan, merellisten kohteiden saavutettavuutta parannetaan, saariston palveluita kehitetään ja siitä tehdään entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde.

Helsingin uusi yleiskaava on kaupunkirakennetta tiivistävä kaava. Kaupungin tiivistymisen myötä Helsingin rantojen, merialueen ja saariston merkitys virkistysaluepotentiaalina kasvaa. Tarkoituksena on kehittää tämän alueen saavutettavuutta ja tukea kaupungin moninaisten merellisten sisältöjen kehittymistä. Yleiskaavassa on nostettu esille erityisesti virkistys- ja matkailualueet merellisten elinkeinojen edistämiseksi.

Merellisten alueiden suunnittelua viedään tarkemmalle tasolle yleissuunnitelman avulla. Merellisen Helsingin yleissuunnitelman ydin on saariston ja rannikon toiminnallinen avaaminen siten, että alue on viihtyisä, aktiivinen, puhdas ja kaikille kaupunkilaisille avoin. Tavoitteena on rantojen ja saariston elinvoimaisuus ja virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen sekä merellisten alueiden kehittymisen ja ranta-alueiden maankäytön suunnittelun edistäminen hallittuna kokonaisuutena. Tärkeä päämäärä on myös kaupungin profiilin nostaminen: merellisen Helsingin tunnetuksi tekeminen ja kehittäminen kansainvälisesti

kiinnostavaksi vierailukohteeksi. Meri on osa Helsingin laajaa ja kattavaa viher- ja siniverkostoa, ja maisema-, ekologia- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioiminen on tärkeä osa suunnittelua.

Merellisen Helsingin yleissuunnitelman keskeistä sisältöä on erilaisten verkostojen tunnistaminen ja suunnitseminen. Liikenteen verkostoihin kuuluvat saavutettavuus, yhteydet mereltä maalle, huoltoverkostot sekä vesiliikenteen kehittäminen. Toimintojen ja palveluiden muodostamat verkostot sisältävät elinkeinotoiminnan, virkistämisen ja matkailun edellytysten parantamisen. Oman kokonaisuutensa muodostavat sini- ja viherverkostot rannoilla ja saaristossa, ekologinen kestävyys ja ilmastomuutokseen sopeutuminen. Merellisten yrittäjien, yhteisöjen ja muiden aktiivisten toimijoiden kanssa yhteistyössä kartoitetaan merellisen toiminnan tulevaisuuden tarpeita ja toiveita maankäytön suhteen. Yhteiskehittelyn kautta pyritään löytämään saariston kehitettäviä tähti-kohteita ja uusia paikkoja merellisille toiminnoille.

Helsingin kaupungin asemakaavoituksen kanta on, että mikäli ehdotettu merellinen taidekeskus toteutuu, se tukisi hyvin saariston ja rannikon kehittämisen tavoitteita.

Nykytilanteessa vajaa infra vaikeuttaa kuitenkin korkeatasoisten ympäristöpalveluiden sijoittumista saaristoon. Taidekeskuksen perustamisen mahdollistamisen vaatimia saariston kehittämisen esteiden poistamisen toimenpiteitä ovat merellisten alueiden saavutettavuuden parantaminen, vesiliikenteen kehittäminen sekä saaristoa palvelevien huoltotoimintojen mahdollistaminen ja turvaaminen ja infran ekologisten ratkaisujen kehittäminen (vesihuolto, energia ja jätehuolto). Saariston toiminnallinen avaaminen nykyistä korkeammalla palvelutasolla edellyttää kaupungilta investointeja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Meri Louekari, arkkitehti, puhelin: 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutetut Mari Holopainen, Johanna Sydänmaa ja 25 muuta valtuutettua ovat tehneet 15.3.2017 seuraavan valtuustoaloitteen:

Merellisen taidekeskuksen perustaminen

Helsingin ainutlaatuista ja laajaa saaristoa on pyritty avaamaan enemmän helsinkiläisten ja vierailijoiden virkistyskäyttöön, mutta suunnitelmat saariston kehittämisestä ovat jääneet vähäisiksi. Saaristoa voitaisiin hyödyntää enemmän kulttuurin, matkailun ja luontoelämysten tarjoamiseen.

Tukholman lähistöllä sijaitseva taide-, toiminta- ja saaristokeskus Artipelag on esimerkki, jonka kaltaista Helsinki voisi suunnitella saaristoon. Helsingin malli voisi myös perustua teemaan tai olla suunnattu erityisesti lapsille. Asuntorakentamisen sijaan saaria tulisi avata virkistyskäyttöön, josta hyvänä esimerkkinä toimii Seurasaari.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki selvittää saaristoon sijoitettavan taidekeskuksen perustamismahdollisuuksia. Toteuttajaksi voidaan hakea ulkopuolisia kumppaneita ja rahoittajia.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 23.10.2017 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Meri Louekari, arkkitehti, puhelin: 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Allekirjoitettu Holopainen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 15.3.2017 asia 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano